

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 18.

A' Magyar Kurir 20-dik darabjához.

Végezte a' Svékus hadi tudósítá-
soknak: —

Aug. 9-dikén oda hagyta az ellenség a' *Glomenen* lévő hídnak sántzait *Langenäs* mellett 's elsüllyesztette 2 ágyúját. A' Gen. *Vegesack* és *Cederström*' vesztések valami 60 emberre telt ez nap, a' kik el-estek vagy megsebesedtek. — *Notö* mellett, a' honnét hasonlóképpen visszavonni kéntelenítettett magát az ellenség, 40 embert fogott-el Gen. Gróf *Mörner*.

Aug. 10-dikén visszaérkezett a' Svédiai Király a' tengerről a' partra, és *Udevallåba* vette útját ferdőre.

Már ekkor a' Svékusok bírták a' *Glomen* bal partját az *Öjern* tavától fogva *Friedrichstadtig*. Gen. *Gahnhoz* segítség küldetett: a' hajós sereg pedig a' *Christi-ánia* öblébe előre nyemült a' part mellett.

Gen. *Vegesack* Augustus 11-dikén *Trogstadthoz* közelített, hogy valami 6 vagy 7 ezer emberből álló ellenséges sereget megtámadjon, de már csak 2000 embereket talált ott 4 ágyúkkal. Ezekre is réá ütött, 's megvervén őket elfogott 200 embert. — Gen. *Adlerkreutz* is egy más ellenséges tsapatot egészszen megvervén elfoglalta *Renö* szigetét. — Admirális *Würfen* a' *Schleiswig* nevű kis erősséget elfoglalván, ez által megnyitotta az utat *Mosz* felé.

Elegyes Dolgok.

A' *Bétsben* ma kijött német újságok közzül egygyik azt erőssíti, hogy Anglus Minister Lord *Castlereagh*, Sept. 10-dik

és 12-dik napja között ide megérkezik.

Palatinus ö Cs. Fő Hertzege *Lajos* Cs. Fő Hertzegegel és *Leopold* Siciliai K. Hertzegegel egygyütt Aug. 26-dikán a' *Pesten* lévő *Nemzeti Museumos* ismét megnezegetni méltóztattak, melly után a' két utolsobbak, t. i. *Lajos* ö Cs. Fő Hertzegege Aug. 28 dikán, *Leopold* ö K. Hertzegege pedig a' következő napon, *Bétsbe* vissza tértek.

Erdély Ország.

A' Szilágyságból Aug. 8-dikán: —

A' milyen vigasztalhatatlanok voltak hazánkban lakosi tsak két hetekkel is ez előtt, midön a' szüntelen tartó essőzés miatt már szinte megért gabonájokat telyes-séggel nem használhatták, 's ennél fogva az éhségnek rettenetes, és Hazánkban szinte példa nélkül való szomorú állapotjában voltak: szinte olyan örömmel telyesek most, midön egyvéhány napok óta legkedvezőbb napok járnak az aratásra. — A' búza elég eresztös, — azt mondják a' gazdák, hogy ilyen se volt rég az ideje. — Sömlyön a' fellyebb említett esős időkben egy véka búza hat forint volt. Kenyeret drágán sem lehetett kapni: de felálván az idő, nem több, hanem tsak egy hétre, a' leg szebb búzának két forintra szállott-le az árra. — Halá legyen az Egek Urának!

H i r a d á s.

Az alább írtat esméri a' két haza a' bazának boldogítására készült több mun-

káiról különösen pedig a' Természet Históriajáról, melyet a' Magyar iskolákban minden vslásbéli külömbség nélkül tanuló könyvnek azonnal elfogadtak a' Tanítás és Tanulók, el annyira, hogy többszöri kinyomtatását kívánta annak kapós volta. Most a' Természet Tudományát (Physikát), melly már a' Revision által ment, akarja kibotsátani, minekutánna a' Természet Históriajában tett ígérete szerént ezt is kikészítette éppen abban a' formában és módban, a' főbb felosztásokat versekbe, az azt szerető gyermekek' kedvéért, a' magyarázatokat pedig folyóbeszédbe a' Tanítók' útmutatásokra, éppen mint a' Term. Históriaja, hogy a' magyar nevendékeket az egész természettel megismeresse. Magam olyan ítélettel vagyok, hogy ez a' Physica a' Természet Históriajánál sokkal nemesebb, betesebb, ritkább, hasznosabb dolgokat foglal magába; és hogy a' kik azt kedvellették ebbe nagyobb gyönyörűséget és hasznat fognak találni. A' munka 2 vagy 3 árkussal ha leszsz több mint a' Ter. Históriaja. A' formája éppen a' leszsz, hogy egygyüvé köthető legyen. Még az árra is csak olyan forma leszsz. Mivel pedig a' kinyomtatáshoz csak úgy fogatok, ha kinézhetem, hogy károm nem leszsz: minden iskolai felvigyázókat, Collégiumnoknak, Gymnasiumoknak előljáróit, falusi nagyobb iskoláknak tanítóit, Könyvárosokat, Könyvkötőket bizodalommal kérek, hogy a' kiknek legalább 10 nyomtatványokra kívánságok volna, arról engemet két hónapok vagy leg fellyebb fél esztendő alatt tudósítani ne terheltessenek. — E' mellett jelentem azt is, hogy ha valamelly Könyvnyomtató Úrnak kedve lenne a' maga hasznára kinyomtatni, kész leszszek a' Munkát vagy kézírást alku szerént is által adni.

Szathmáron Aug. 15-dikén 1814.

Gáti István.

J e l e n t é s.

Jelentem az érdemes Keresztény Közönségnek, hogy a' *Biblia' Szövétnekének*, vagy Sz. Írás Magyarázatiának, mellynek nemzeti nyelvünkön való készítése és kiadása felől ígéretet tettem volt, 1-ső Darabja, melly a' Sz. Máté Évangyéliomának olly móddal készült magyarázatját foglalja magában, hogy a' magyarázni való részek két vagy több szakaszokra vannak felosztva, és mindenik szakasz után valamelly, abból egyenesen folyó tanúságot, kötelességet magában foglaló rövid bérekesztés vagyon téve, már a' nyomtató sajtó alól kiszabadult, és találhatik Makón magamuál, Denretzenben Tek. Fiskális *Tikos István* Úrnál, és Pesten Könyváros *Eggenberger József* Úrnál. Nagyobb nyolctzad részben 36 és fél árkusból álló. Az árra azoknak, a' kik vagy előre fizettek, vagy magokat jelentették, nem külömben azoknak is, a' kik egyszerre 10 's több exemplárokat vesznek, 1 for. 15 kr.; másoknak pedig 1 for. 30 krajtzár.

Ezt fogja követni a' második Darab, mihelyt Előfizetők elegendő számmal leszsznek, melly az Apostolok' tselekedeteikről írott Könyvnek magyarázatját fogja előadni. Kérem azért azokat, a' kik ezen második Darabot is, melly nagyságára nézve az első Darabhoz hasonló leszsz, kívánják megszerezni, a' fellyebb nevezett helyeken és Uraknál magokat minél előbb jelenteni, és az előre való fizetést is 1. for. 15 krajtzárokban letenni ne terheltesse nek.

Írtam Makón, Augustus 8-dikán 1814.

Szicszai Bénéámin,

a' Makói H. C. valló Ekklesiának egygyik Predikátora.

A' M. Kurir egygyik írója) *Dcoy Samuel* úr az ő 4 héttől fogva tartó betegsége alatt hozzá érkezett sok levelekre még most nem válaszolhat.